

komme, selv om den maaske ligger nogle Aar ud i Tiden. Nationalbanken skal være stærk nok til at kunne hjælpe de private Banker med Kassereserver, hvis det er nødvendigt. Men først og sidst skal den holde sine Sedler i Agt og Ære — det er dens egen Ære, og det er Landets Ære.

I 1914 havde jeg den Ære at tale i Østifternes samvirkende Landboforeninger, og senere har jeg ført de Tanker, jeg der fremsatte, frem i forskellige udenlandske Tidsskrifter. Det, jeg ønskede at slaa fast, var, at det syntes allerede den Gang, da Krigen havde været $\frac{1}{2}$ Aar, at den skulde blive ført med den samme Papirsvindel, som andre Krige er blevet ført med. For mig har det altid staaet saaledes, at denne Krig har været ført med djævelsk Løgn og med djævelsk Blændværk, der viser sig i, at Befolkningen endogsaa i de krigende Lande har troet, at dens Formuer steg — saaledes som vi ogsaa har troet det —, uagtet Landet blev fattigere og fattigere, saaledes at der var alt for mange Interesser, der var paa Krigens Side. Jeg hører til dem, der er kætterske nok til at tro, at skulde Krigen være forberedt og ført med Skatter, vilde den maaske ikke være kommet, i alt Fald var dens Tid blevet betydelig kortere. Saa snart Skatten havde naaet 50 eller maaske 100 pCt. af Indtægten, vilde Krigen af sig selv være standset. I dette Øjeblik er der vel i Europa og Amerika en Billion Stats- og Kommunegæld, det er en Million Millioner, og det formentlig, at Krigsværdierne er oppustede med en lignende Sum, en Million Millioner. Vi kender det ogsaa herhjemme fra. Der var en kort Tid, hvor de danske Aktiekurser viste ca. 2 Milliarder i oppustede Værdier. Jeg skal blot tage et engelsk Eksempel paa den Slags Krigsværdier: Der var et Firma, der lavede en bestemt Art hærdende Farver til Aëroplaner. Dets Kapital var 6 000 Pund Sterling. Det var ikke meget. Men saa snart de fik deres Kontrakter med Krigsministeriet, solgte de hele Historien og Kontrakterne for 2 Millioner Pund Sterling, for hvilke der udstedtes Aktier, der ikke var udstedte paa Realiteter, men kun paa nogle heldige Regeringskontrakter. Det er kun et enkelt Eksempel, men der kan anføres mangfoldige andre fra Krigsindustrierne, baade i de neutrale og krigsførende Lande. Der er her i Verden, om jeg maa sige det saaledes, en Masse falske Kapitaler, bag hvilke der ikke staar nogen som helst Udbytte mulighed, og hvortil der kun kan skaffes Udbytte ved Skatter og Hensynet

til Statsobligationerne og ved højere Priser med Hensyn til Krigsværdier. Det nytter ikke at tro, at Verden kan gaa ud af Krigen uden at se anderledes ud end før, eller at de Folk, der har faaet disse Papirer, skal kunne leve trygt af dem, hvad de fordrer. Disse Papirer skal ud af Verden paa den ene eller den anden Maade, Samfundet kan ikke bestaa, hvis det skal forrente disse Penge, det er en Krise, der kommer over Verden paa den ene eller den anden Maade, og som ogsaa vil ramme os ad Sympatiens Vej, fordi vi alligevel er engt sammenknyttede med det øvrige Evropa. Det samme kan siges med Hensyn til vore Aktier, der er 1 000 Millioner fra det, de var paa Højdepunktet, og de skal formentlig 500 Millioner ned i de næste halvandet eller to Aar. Vore Landejendomme skal ogsaa gennem denne Afvurderingsproces, med andre Ord, de skal skrives ned. Men alle disse Afskrivninger af Værdier kan kun ske ved individuelle store Tab. Jeg paastaar, at det, der nu sker, er en Verdensrevolution, der i Virkeligheden er større end den, Bolschevikerne laver, hvor der slaas nogle Borgere ihjel og skydes nogle Arbejdere ned; der er saa mange Mennesker i Verden. Men det, der har Betydning, og som er en virkelig Revolution, er, at en hel Del af den Formue, som Verden tror, at den har, men som ikke er til Stede, skal skrives ned med 30 à 40 pCt. Det kan gaa ud over Dem og mig, i alt Fald virker det i mange Retninger revolutionært. Det er sket før, at Verden er gaaet igennem en saadan Krise og har set anderledes ud derefter. Og idet jeg forudser, at der saaledes bliver Krise af forskellig Art, naar denne Afvurdering af Værdierne, der maa ske, finder Sted, har jeg ønsket, at Nationalbanken skal være stærk og være forberedt. Jeg vil gerne have Lov til at bruge om Nationalbanken et Ord, som man synger i Litaniets: „Du Davids Taarn, du Elfenbenstaarn, støt os“.

Jeg vil gerne støtte det ærede Medlem fra Æbeltofts Ønske om Nedsættelse af et Udvalg. Jeg har nemlig der i Sindet at stille forskellige Spørgsmaal og ogsaa foreslaa visse Ændringer. Jeg kan tænke mig ligesom det ærede Medlem, at man bliver enig om at begrænse den midlertidige Oktrojs Gyldighed til et Tidspunkt, der ligger betydelig nærmere end det foreslaaede. Jeg kan ogsaa ønske Strafrentereglerne ændret, endvidere at der skal særlig kvalificeret Dækning for alle Anfordringspenge, der, saa